

Sygn. akt I C 1281/17

Dnia 18 stycznia 2019r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Poręba

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2019r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa L.(...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko M. O.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. nie obciąża powoda kosztami procesu.

Z:

1) odnotować wyrok,

2) kal. 21 dni.

Dnia 18 stycznia 2019r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 1281/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 stycznia 2019 roku

Powód L.(...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., w pozwie wniesionym w dniu 28 czerwca 2017r. do Sądu Rejonowego w Lublinie domagał się zapłaty od pozwanej M. O. kwoty 44.199,07 zł. z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwana zawarła 11 sierpnia 2009r. z pierwotnym wierzycielem Bankiem (...) S.A umowę bankową. 17.09.2015r. wierzytelność została zbyta na rzecz powoda. 13.07.2016r. strony zawarły ugodę, na podstawie, której pozwana uznała w całości zobowiązanie wynikające z umowy bankowej, które na dzień zawarcia ugody wynosiło 43.061,68 zł. i zobowiązała się do spłaty zadłużenia w ratach. Wobec zaprzestania spłat całe zobowiązanie stało się wymagalne w dniu 1.03.2017r.

Na kwotę dochodzoną pozwem składają się – kapitał 19.591,50 zł., odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 16.132,94 zł., odsetki karne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 4.991,10 zł., odsetki karne naliczone przez powoda do 31.12.2015r. – 563,59 zł., i od tej daty do 27.06.2017r. – 2.919,94 zł.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniosła o oddalenie powództwa w całości. Zakwestionowała istnienie wierzytelności zarówno do wierzyciela pierwotnego jak i powoda, oraz sposób wyliczenia wszystkich pozycji należności dochodzonych pozwem.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko dodatkowo podnosząc, iż pozwana w dniu 30.01.2013r. zawarła ugodę także z pierwotnym wierzycielem, która została wypowiedziana w dniu 6.06.2013r..

Pismem z dnia 19 maja 2018r. pozwana podtrzymała dotychczasowe zarzuty, dodając, iż zarzuca powodowi brak legitymacji czynnej bowiem umowa przelewu wierzytelności była zawarta pod warunkiem zawieszającym zapłaty przez fundusz na rzecz banku ceny umownej a ponadto z załącznika do umowy przelewu nie wynika, aby jej przedmiotem była wierzytelność pozwanej. Powód nie przedłożył dowodu wypowiedzenia pożyczki jak i ugody z dnia 6.06.2013r. a tym samym nie podlega weryfikacji roszczenie odsetkowe naliczane od daty rozwiązania umowy. Powołała także, iż kwota objęta ugodą z 18.07.2016r. jest zupełnie dowolna, w jej treści nie zostało przedstawione co składa się na wierzytelność, a tym samym stanowi dezinformację konsumenta i wykorzystanie jego przymusowej sytuacji. Naruszeniem interesu konsumenta jest żądanie zapłaty odsetek przekraczających zobowiązanie główne mimo, iż pożyczka była stopniowo spłacana. Pozwana wskazała także, iż prowizja naliczona w umowie pożyczki jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumenta.

Strony złożyły dalsze pisma procesowe – k. 136 i 146-147 podtrzymując dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. O. i Bank (...) S.A. w W. w dniu 11 sierpnia 2009r. zawarli umowę pilnej pożyczki nr (...). Pozwanej udzielono pożyczki w kwocie 21.472,50 zł. na okres 72 miesięcy, koszt pożyczki wynosił 16.581,76 zł. w tym odsetki umowne 15.559,26 zł. i prowizja 1.022,50 zł. W przypadku zadłużenia przeterminowanego przewidziano odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Pożyczka nie była spłacana w związku z czym jej wymagalność nastąpiła w dniu 7 stycznia 2012r. Bank występował o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

(postępowanie pod sygn. akt I Co 1218/12 co wynika z adnotacji w załączniku do umowy sprzedaży wierzytelności). 30 stycznia 2013r. Bank (...) S.A. i M. O. zawarli umowę ugody regulującej warunki spłaty zobowiązania z wyżej opisanej pożyczki. Na dzień zawarcia ugody zadłużenie wynosiło 34.356,88 zł. w tym należność główna 19.994,34 zł., odsetki umowne 9.958,59 zł., odsetki przeterminowane – 4.277,53 zł., koszty 126,42 zł. Spłata miała nastąpić w 81 ratach. Od należności głównej bank naliczał odsetki w wysokości 20 % w skali roku. Pismem z 6 czerwca 2013r. Bank wypowiedział ugodę z powodu powstania zadłużenia przeterminowanego z 30 dniowym okresem wypowiedzenia od daty doręczenia wypowiedzenia. W tej dacie zadłużenie wynosiło 35.334,19 zł.

17 września 2015r. Bank (...) S.A. i (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. zawarli umowę sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność z tytułu umowy nr (...) z 11.08.2009r. zawartej z M. O., która w tej dacie wynosiła 19.591,50 zł. z tytułu należności głównej, 16.132,94 zł. odsetek, 5.791 zł. odsetek karnych. Cena nabycia wierzytelności została uiszczona w sposób opisany w umowie sprzedaży wierzytelności. O cesji pozwana została zawiadomiona pismem z 30 września 2015r. a równocześnie wezwano dłużniczkę do zapłaty kwoty 41.585,31 zł.

18 lipca 2016r. pomiędzy(...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. (poprzednio (...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.) a M. O. została zawarta umowa ugody bez odsetkowej. Strony oświadczyły, iż na tę datę zobowiązanie pozwanej wynosi 42.975,80 zł. i zostanie ono spłacone w ratach zgodnie z harmonogramem. Wobec zaprzestania spłaty, wierzytelność postawiona została w stan wymagalności w dniu 1.03.2017r. W myśl § 7 ugody sam fakt zaprzestania spłaty powoduje skutek natychmiastowej wymagalności roszczenia

Na kwotę dochodzoną pozwem składają się kapitał 19.591,50 zł., odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 16.132,94 zł., odsetki karne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 4.991,10 zł., odsetki karne naliczone przez powoda do 31.12.2015r. – 563,59 zł., i do 27.06.2017r. – 2.919,94 zł.

(**dowód** : wyciągi z rejestru funduszy inwestycyjnych k. 18-20, 32-36, umowa sprzedaży wierzytelności k. 37-45, załączniki k. 46-61, ugoda k. 97-98, zawiadomienie i wezwanie k. 101-102, umowa pożyczki k. 103, umowa ugody k. 104-106, wypowiedzenie k. 107, oświadczenie o zapłacie ceny nabycia wierzytelności k. 94)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty.

Dowody z dokumentów potwierdzają, wbrew zarzutom pozwanej, iż powód posiada legitymację czynną jak i fakt istnienia wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki z 11 sierpnia 2009r. Powód przedłożył umowę pożyczki, umowę sprzedaży wierzytelności, oświadczenie zbywcy o zapłacie ceny nabycia. Z załączników do umowy sprzedaży z 17.09.2015r. jednoznacznie wynika, że jej przedmiotem było zobowiązanie pozwanej. W tej dacie wierzytelność jak wynika z załącznika do umowy wynosiła: z tytułu należności głównej 19.591,50 zł., odsetki umowne – 16.132,94 zł., odsetki karne – 5.791,10 zł. Zbliżona kwota należności głównej została wskazana w umowie ugody zawartej z pierwotnym wierzycielem – była to kwota 19.994,34 zł., kwota odsetek karnych była oczywiście niższa – na datę 30.01.2013r. – 4.277,53 zł. Niewykazana została przez powoda kwota odsetek umownych, wątpliwości budzi fakt, iż w dacie zawierania ugody z 30 stycznia 2013r. wynosiła ona 9.958,59 zł. a po dwóch latach w dacie sprzedaży wierzytelności – 16.132,94 zł. Z treści uzasadnienia pozwu należy wnioskować, iż nie są to odsetki karne tylko odsetki kapitałowe dlatego niezrozumiałym jest fakt wzrostu ich wartości po wypowiedzeniu ugody, co nastąpiło po 5 miesiącach od zawarcia ugody a od momentu wypowiedzenia ugody najpierw pierwotny wierzyciel potem kolejny naliczali przecież odsetki karne za opóźnienie. Pomimo zobowiązania sądu powód nie wyjaśnił tej kwestii.

Sąd zważył co następuje

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie

Powództwo, jakkolwiek powód wykazał fakt istnienia zobowiązania, legitymację czynną i częściowo także wysokość świadczenia dochodzonego pozwem, nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na przedawnienie roszczenia.

Ustawą z dnia 13 kwietnia 2018r. (2018.1104) o zmianie ustawy – kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw zostały wprowadzone zmiany przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń.

Zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można się domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi.

Art. 118 k.c. stanowi, iż jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba, że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Nie ulega wątpliwości, iż pozwana jest konsumentką, a roszczenie wynika z prowadzonej przez zarówno pierwotnego jak i obecnego wierzyciela, działalności gospodarczej.

W tym wypadku zatem termin przedawnienia wynosi trzy lata i zgodnie z obecnie obowiązującym brzmieniem przepisu art. 118 k.c. roszczenie ulega przedawnieniu z ostatnim dniem roku kalendarzowego, w którym upłynął okres trzech lata od daty jego wymagalności.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 2 zdanie 2 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. – jeżeli przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (przed 9 lipca 2018r.), nastąpiłoby

przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Roszczenie wynikające z umowy pożyczki było wymagalne 7 stycznia 2012r.

(zapis w załączniku do umowy sprzedaży wierzytelności k. 56), bieg terminu przedawnienia został przerwany w wyniku zawarcia przez Bank i pozwaną umowy ugody z dnia 30 stycznia 2013r., następnie wypowiedzianej pismem z 6 czerwca 2013r., z trzydziestodniowym terminem od daty doręczenia. Od końca okresu wypowiedzenia termin przedawnienia rozpoczął ponownie swój bieg. Powód nie wskazał dokładnej daty doręczenia wypowiedzenia, przyjęto więc, iż doręczenie nastąpiło na drugi dzień po wypowiedzeniu a doliczając 30 dni okresu wypowiedzenia, umowa ugody została rozwiązana w dniu 7 lipca 2013r. co oznacza, iż od dnia następnego biegnie kolejny termin przedawnienia roszczenia. Następną ugodą została zawarta już z nowym wierzycielem w dniu 18 lipca 2016r. czyli po upływie trzyletniego okresu przedawnienia.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż fakt, że pozwana zawarła kolejną ugodę nie świadczy o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia. Przyjmuje się bowiem, że do skuteczności takiego oświadczenia wymagane jest istnienie po stronie dłużnika świadomości istnienia przedawnienia roszczenia. Więc jeśli jakieś zachowanie miało być definiowane jako zrzeczenie się przez daną osobę zarzutu przedawnienia to musi istnieć pewność, iż dłużnik był świadom takiej instytucji jak przedawnienie a okoliczności tej sprawy na taką wiedzę i świadomość pozwanej nie wskazują.

Kolejną kwestią wymagającą podkreślenia przy okazji rozpatrywania przedawnienia roszczenia jest to, że powód, nabywca wierzytelności nie może się powoływać na takie czynności powodujące przerwy biegu terminu przedawnienia względem pierwotnego wierzyciela – banku, jak wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na (...) a prawdopodobnie także toczące się postępowanie egzekucyjne z wniosku banku (o takim postępowaniu świadczy adnotacja w załączniku k. 60).

Zwrócić należy uwagę, że zgodnie z art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się min:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Z art. 124 § 1 k.c. wynika natomiast, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, termin ten ulega zawieszeniu, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Sąd podziela stanowisko wyrażone, przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. sygn. akt II CSK 196/14, czy też w uchwale z 29 czerwca 2016r. sygn. akt III CZP 29/16 , zgodnie, z którymi do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności, lecz niezbędna jest identyczność osób, na rzecz, których lub przeciwko którym dana czynność, została dokonana. Przerwanie biegu przedawnienia następuje, bowiem w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela: dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności.

Wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu - jakim jest (...)klauzuli wykonalności jest bezspornie czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia. Czynność ta wywoła zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym jednak o tyle, o

ile będą pochodziły od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz, którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

Niezależnie od powyższej argumentacji zwrócić należy uwagę na szczególny charakter (...). Uprawnionymi do jego wystawienia są, bowiem tylko instytucje bankowe. Skutkiem tego jest, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem powinien uzyskać sądowy tytuł egzekucyjny, a następnie klauzulę wykonalności, nadanie, bowiem bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności niebędącego bankiem nie jest dopuszczalne (uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004r. III CZP 9/04). W konsekwencji, z dobrodziejstwa skutków przerwania biegu terminu przedawnienia w przypadku złożenia wniosku o nadanie (...) klauzuli wykonalności, czy następnie w oparciu o niego wniosku o wszczęcie egzekucji, korzystać mogą wyłącznie banki. W efekcie, gdy wierzytelność zostanie sprzedana na rzecz nabywcy niebędącego bankiem jak w niniejszej sprawie, podmiot ten nie może powoływać się na przerwanie biegu przedawnienia, spowodowane np. wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności czy wszczęciem postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na podstawie (...), zaopatrzonego klauzulą wykonalności, albowiem procedura wystawienia (...) i wszczęcia na jego podstawie egzekucji, przewidziana była wyłącznie dla banków i miała charakter wyjątkowy. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w orzeczeniu o sygn. III CZP 29/16.

Reasumując roszczenie przeciwko pozwanej uległo przedawnieniu w dniu 8 lipca 2016r. zawarta po tej dacie ugoda nie jest uznaniem roszczenia, bo to może nastąpić wyłącznie w trakcie biegu terminu przedawnienia, nie jest zrzeczeniem się zarzutu przedawnienia, o czym była mowa wyżej i nie jest też zupełnie nową umową bo jej lakoniczne i ogólnikowe postanowienia nie dają podstaw do zweryfikowania wysokości zobowiązania i okoliczności faktycznych.

Jak wskazano wyżej w obecnie obowiązującym stanie prawnym, sąd uwzględnia instytucję przedawnienia w stosunkach z konsumentem z urzędu, co powoduje, że niniejsze żądanie podlega oddaleniu.

Na marginesie zaznaczyć należy, że nieskuteczne okazały się zarzuty pozwanej jakoby umowa pożyczki zawierała postanowienia sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszała interes konsumenta. Przewidziana w umowie prowizja nie jest wygórowana, prawo do jej pobierania nie budzi wątpliwości, także wysokość odsetek, których w istocie stopa procentowa wskazuje, że były to odsetki maksymalne była i jest dozwolona prawem i w żaden sposób nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Nie znalazły uzasadnienia zarzuty co do braku legitymacji czynnej powoda. Przejście praw zostało wykazane, w aktach sprawy jest oświadczenie zbywcy o zapłacie ceny sprzedaży i w ocenie sądu dowód ten jest wystarczający, są też załączniki do umowy sprzedaży. Niezależnie od tych dowodów trudno wyobrazić sobie sytuację, iż powód dysponowałby danymi pozwanej, umowami zawieranymi z pierwotnym wierzycielem w okolicznościach innych niż nabycie wierzytelności.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., bowiem zarzuty pełnomocnika pozwanej nie przyczyniły się do pozytywnego dla pozwanej rozstrzygnięcia sprawy, pozwana nie podnosiła zarzutu przedawnienia roszczenia.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

11 lutego 2019r.